

NHÓM HỘ QUẢN LÝ RỪNG BỀN VỮNG
HUYỆN M'ĐRĂK, TỈNH ĐẮK LẮK

BÁO CÁO TÓM TẮT KẾT QUẢ GIÁM SÁT
NHÓM HỘ QUẢN LÝ RỪNG BỀN VỮNG
HUYỆN M'ĐRĂK, TỈNH ĐẮK LẮK

(Cập nhật lần thứ 1 năm 2025)

Phiên bản 01

M'Đrăk, tháng 09 năm 2025

BÁO CÁO TÓM TẮT
KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT NĂM 2025

Căn cứ vào hoạt động của Nhóm hộ QLRBV và chứng chỉ rừng huyện M'Đrăk, tỉnh Đắk Lắk.

Căn cứ vào kế hoạch thực hiện các hoạt động giám sát.

Quy trình giám sát trong Sổ tay quản lý Nhóm hộ QLRBV và chứng chỉ rừng huyện M'Đrăk ban hành và cập nhật tháng 9 năm 2025.

Căn cứ vào kết quả các cuộc họp tập huấn, báo cáo kết quả giám sát của các thành viên kiểm soát 02 xã. Tổ hỗ trợ kỹ thuật xin tóm tắt kết quả thực hiện thu thập số liệu giám sát của Nhóm hộ tham gia quản lý rừng bền vững Nhóm hộ QLRBV và chứng chỉ rừng huyện M'Đrăk như sau:

A: THỜI GIAN GIÁM SÁT

- Tháng 10/2024 đến tháng 9/2025

B: THÀNH PHẦN GIÁM SÁT

Cán bộ địa chính, nhóm trưởng đại diện thôn, xã của 02 xã là kiểm soát viên và 03 cán bộ tổ hỗ trợ kỹ thuật của Nhóm CCR VFCS/PEFC huyện M'Đrăk gồm:

- 1, Bà: Đỗ Thị Thu Trang, Chức vụ: Quản lý nhóm AYO Biomass
- 2, Ông: Y Hội Ê Ban, Chức vụ: Nhân viên kỹ thuật lâm nghiệp
- 3, Ông: Y Trinh Byă, Chức vụ: Nhân viên thu mua kiêm phụ trách địa bàn

C: NỘI DUNG GIÁM SÁT

1: Giám sát đối với hộ thành viên nhóm

Tiêu chí của hoạt động giám sát dựa theo 7 nguyên tắc của VFCS/PEFC.

Đối với hộ thành viên hoạt động kiểm tra giám sát gồm có:

- Giám sát quyền sử dụng đất
- Giám sát các mẫu thuẫn, khiếu nại liên quan đến canh tác, sử dụng đất, buôn bán lâm sản
- Hoạt động cam kết khi tham gia VFCS/PEFC

- Giám sát khai thác
- Giám sát sử dụng trang thiết bị bảo hộ lao động
- Giám sát trồng rừng, kỹ thuật lâm sinh
- Giám sát điều tra rừng
- Giám sát sử dụng, sử lý rác thải
- Giám sát quản lý sử dụng vùng đệm.

- Từng nội dung trong danh sách kiểm tra cần được đánh giá và các điểm phát hiện cần được miêu tả ngắn gọn trong bảng biểu. Khi xác định được những điểm không tuân thủ, cần nêu rõ hậu quả trong bảng biểu kiểm tra. Trong trường hợp này, ban quản lý Nhóm sẽ thống nhất với Nhóm viên trong một thời hạn nhất định để Nhóm viên khắc phục các lỗi đó và ban quản lý Nhóm kiểm tra.

- Nếu trong quá trình giám sát phát hiện những mâu thuẫn giữa thành viên nhóm chứng chỉ hoặc với bên ngoài mà không giải quyết được cần phải ngừng mọi hoạt động lâm nghiệp để thực hiện giải quyết mâu thuẫn (quy trình giải quyết mâu thuẫn) nội dung quá trình giám sát cần phải tóm lược đầy đủ trong biên bản và báo cáo.

- Đối với hộ thành viên vi phạm các lỗi không tuân thủ cần có hoạt động khắc phục ngay những vi phạm của mình. Cần có cam kết tuân thủ thực hiện sửa lỗi.

Sau khi kiểm tra tại các lô rừng, trưởng nhóm thôn có trách nhiệm tổng hợp lại tất cả các hoạt động không tuân thủ và lập báo cáo gửi lên Ban Đại diện Nhóm, nội dung báo cáo gồm:

- Tổng hợp các hoạt động không tuân thủ;
- Tổng hợp các hoạt động sửa lỗi các hoạt động không tuân thủ;
- Thời gian báo cáo: Định kỳ: 6 tháng 1 lần về nội dung hoạt động không tuân thủ yêu cầu khắc phục. Trong các trường hợp đặc biệt cần báo cáo ngay lên cấp trên để có phương hướng khắc phục kịp thời.

2: Giám sát đối với trưởng nhóm cấp thôn

Hoạt động đánh giá trưởng nhóm cấp thôn sẽ được thực hiện bởi Đại diện nhóm VFCS/PEFC cấp xã. Nội dung giám sát tập trung vào kế hoạch giám sát tổng thể của xã. Cán bộ giám sát cần đánh giá tổng thể các hoạt động đã thực hiện được và chưa thực hiện được. Những lỗi vi phạm không tuân thủ cần phải được đưa ra thảo luận và có phương hướng khắc phục lỗi. Cần đề ra những nội dung, yêu cầu khắc phục, thời gian khắc phục đối với các hoạt động không tuân thủ của đại diện nhóm cấp thôn.

Sau khi kiểm tra tại các lô rừng, trưởng nhóm xã có trách nhiệm tổng hợp lại tất cả các hoạt động không tuân thủ và lập báo cáo gửi lên Ban Đại diện, nội dung báo cáo gồm:

- Tổng hợp các hoạt động không tuân thủ;
- Tổng hợp các hoạt động sửa lỗi các hoạt động không tuân thủ;
- Thời gian báo cáo: Định kỳ: 6 tháng 1 lần về nội dung hoạt động không tuân thủ yêu cầu khắc phục. Trong các trường hợp đặc biệt cần báo cáo ngay lên cấp trên để có phương hướng khắc phục kịp thời.

3: Giám sát nhóm cấp xã

Hoạt động giám sát nhóm cấp xã sẽ được thực hiện bởi Ban Đại diện nhóm chứng chỉ rừng huyện M'Đrăk;

Nội dung giám sát tập trung vào:

- Kế hoạch giám sát của đối với từng xã
- Các hoạt động tập huấn, đào tạo
- Giám sát khắc phục hoạt động không tuân thủ.

Sau khi kiểm tra, thành viên ban đại diện có trách nhiệm tổng hợp lại tất cả các hoạt động không tuân thủ và lập báo quá trình giám sát trên tổng thể nhóm chứng chỉ. Báo cáo được lập hàng năm để đánh giá mức độ tuân thủ nguyên tắc VFCS/PEFC và hoạt động khắc phục lỗi vi phạm, thành viên giám sát lập báo cáo gửi lên Ban Đại diện, nội dung báo cáo gồm:

- Tổng hợp các hoạt động không tuân thủ;
- Tổng hợp các hoạt động sửa lỗi không tuân thủ;
- Thời gian báo cáo: Các hộ thành viên báo cáo với trưởng nhóm về nội dung hoạt động không tuân thủ, trưởng nhóm yêu cầu khắc phục và tổng hợp báo cáo cuối năm cho ban đại diện.

Ban đại diện nhóm chứng chỉ rừng huyện M'Đrăk sau khi nhận được báo cáo giám sát cấp xã sẽ ra biện pháp yêu cầu khắc phục đối với từng hành vi, mức độ vi phạm dựa theo nguyên tắc tiêu chí VFCS/PEFC.

D: KẾT QUẢ GIÁM SÁT NHÓM HỘ

1. Giám sát về quyền sử dụng đất

Từ tháng 10/2024 Tổ hỗ trợ kỹ thuật kết hợp với địa chính, trưởng thôn các xã tham gia đã thu thập số liệu các lô rừng đăng ký tham gia, phần lớn các hộ thành viên có đầy đủ giấy tờ hợp pháp về nguồn gốc gỗ rừng trồng của mình, một số hộ

do cần vay vốn ngân hàng để phát triển kinh tế hộ, đã gửi ngân hàng và có giấy xác nhận do chính quyền địa phương nơi đang canh tác rừng.

2. Giám sát các mâu thuẫn khiếu nại, tranh chấp nhóm hộ

Từ tháng 10/2024 đến nay các xã tham gia chứng chỉ VFCS/PEFC nhóm hộ Quản lý rừng bền vững M'Đrăk, Đăk Lăk không có phát sinh mâu thuẫn khiếu nại gì đến tranh chấp đất đai, Quyền sử dụng đất,.... Về hoạt động cam kết khi tham gia chứng chỉ được các ban ngành địa phương chú trọng, các nhóm tự quản lý các hộ thành viên khi có bất kỳ vướng mắc kịp thời có báo cáo đề xuất tới đại diện nhóm cấp xã và thông báo về Ban đại diện chứng chỉ rừng.

3. Giám sát các hoạt động cam kết khi tham gia VFCS/PEFC

Tất cả các hộ thành viên và nhóm cấp xã trong 02 xã tham gia chứng chỉ rừng nhóm hộ VFCS/PEFC huyện M'Đrăk đã cam kết chung về Quản lý rừng bền vững không để xảy ra mâu thuẫn khiếu nại, khiếu kiện tập chung phát triển kinh tế nhóm hộ bằng nghề rừng, kinh doanh rừng bền vững tuân thủ theo bộ tiêu chuẩn 7 nguyên tắc VFCS/PEFC mà Ban đại diện nhóm hộ đã đề ra.

4. Giám sát các hoạt động khai thác

Nhóm hộ đã tiến hành các hoạt động giám sát khai thác. Tuy nhiên, do nhà máy của công ty TNHH AYO Biomass mới xây dựng xong, chưa đi vào vận hành ổn định nên công ty chưa có hoạt động thu mua gỗ có chứng chỉ QLRBV. Vì vậy, đối với hoạt động khai thác gỗ, nhóm đã tiến hành bốc mẫu theo công thức $x = \sqrt{y}$. Trong đó n là dung lượng mẫu được làm tròn lên, m là tổng số lô rừng tham gia chứng chỉ có hoạt động cần giám sát đó. Đối với các lô rừng đang khai thác khác, nhóm thu thập thông tin về sản lượng rừng tại lô khai thác.

5. Giám sát an toàn lao động nhóm hộ QLRBV M'Đrăk

Từ tháng 10/2024 đến nay qua kiểm tra hiện trường, tham vấn các bên liên quan nhóm chưa ghi nhận có trường hợp tai nạn nào xảy ra trong nhóm quản lý.

6. Giám sát trồng rừng

- Đa số các hộ thành viên, nhóm trưởng các xã tham gia chứng chỉ đang trong thời gian chăm sóc cây keo cấp tuổi từ 1 đến 4 tuổi chưa khai thác và trồng mới, một số lô rừng được trồng mới từ đất trống hoặc từ đất canh tác cây nông nghiệp ngăn ngày sau khi đã thu hoạch, ví dụ như mì, bắp.....

- Cây Keo lai giống được bà con chọn mua là những cây có phẩm chất tốt, không cong queo, sâu bệnh những cơ sở bán cây giống tin cậy và có nguồn gốc rõ

ràng, cải thiện nguồn gen tốt, đa số cây giống được bà con chọn lựa để trồng là cây Keo lai.

7. Giám sát chăm sóc rừng

- Số lần chăm sóc : 2 lần/năm gồm các xã: Krông Á và xã Ea Trang.

Thời gian: Từ tháng 1 đến tháng 12 trong năm.

Tiến hành làm cỏ, phát dọn thực bì quanh gốc cây, gỡ bỏ dây leo quấn quanh thân cây; Tia cành nhánh tạo tán cho cây phát triển chiều cao. Khôi phục mốc lô, khoảnh, tiểu khu đầy đủ; Bảo vệ phòng chống cháy, chặt phá tài nguyên rừng.

Từ tháng 10/2024 đến nay tổ hỗ trợ kỹ thuật Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk đã tiến hành các hoạt động giám sát các lô rừng đang trong thời gian chăm sóc tại các xã, hiện bà con nhân dân trong các xã chăm sóc cây trồng sinh trưởng phát triển tốt.

8. Giám sát tác động môi trường

Từ tháng 10/2024 đến nay theo phỏng vấn giám sát và đi hiện trường tại thực địa các lô rừng Không phát hiện trường hợp hộ gia đình nào để xảy ra cháy rừng, duy tu bảo dưỡng đường lâm nghiệp,... ảnh hưởng đến môi trường.

9. Giám sát điều tra rừng

Trong Tháng 8/2025 tổ hỗ trợ kỹ thuật VFCS/PEFC Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk đã rà soát các lô rừng để thiết lập các ô tiêu chuẩn đánh giá ngẫu nhiên từng cấp tuổi rừng, điều tra đánh giá trữ lượng rừng cho nhóm hộ, Các ô mẫu kiểm tra đánh giá được trải đều cho các xã, qua đó tổ nhóm tổng hợp số liệu cập nhật báo cáo điều tra rừng.

(Báo cáo điều tra rừng 2025)

10. Giám sát sử dụng, Quản lý rác thải

- Căn cứ vào Quy trình Quản lý rác thải trong sổ tay hướng dẫn kỹ thuật được Ban đại diện ban hành.

- Tổ hỗ trợ kỹ thuật kết hợp cùng các trưởng nhóm đại diện đã thực hiện rà soát kiểm tra hiện trường các lô rừng tham gia chứng chỉ và đã phát hiện một số ít rác thải được xả ra ngoài đường, chưa tuân thủ về quy trình Quản lý rác thải, xử lý thực bì chưa đúng quy định.

- Các lô rừng nêu trên đã trồng trong thời gian chăm sóc, tuy nhiên còn phát hiện vỏ túi bầu và rác thải khác như túi bóng nilong người dân mang theo trên rừng. Tổ nhóm đã ghi nhận tuyên truyền nhắc nhở cho nhóm hộ sau khi sử dụng các rác

thải trên rừng thu gom lại và đưa về nơi chứa chất thải của xã, thôn xử lý đúng quy định.

11. Giám sát quản lý sử dụng vùng đệm

Từ tháng 1/2024 đến nay các vùng đệm hành lang ven suối, hồ đã được tổ nhóm Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk giám sát thực địa, đưa lên hệ thống bản đồ và kiểm tra các điểm sung yếu, khuyến cáo người dân sau này không khai thác sát mép nước chừa lại các loài cây bản địa mục đích chống xói mòn, giảm thiểu dòng chảy rửa trôi do mưa lớn gây ra.

Tuy nhiên phát hiện có nhiều lô rừng khai thác trắng khu vực hành lang ven suối, Nhóm đã đó nhắc nhở và lên phương án trồng cây bản địa khu vực hành lang ven suối cho các lô rừng có khu vực được quy định là hành lang ven suối.

12. Giám sát sử dụng thuốc bảo vệ thực vật và phân bón hóa học Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk

- Tổ hỗ trợ kỹ thuật Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk kết hợp cùng đại diện nhóm thôn, xã trong 02 xã tham gia kiểm tra các lô rừng trồng mới của hộ thành viên đã phát hiện một vài hộ người dân sử dụng các loại thuốc BVTV cho cây trồng xen với với cây Keo. Các loại thuốc người dân sử dụng là thuốc BVTV Đầu Trâu Đen và Khai hoang Q10 để diệt cỏ trong lô rừng với liều lượng sử dụng là 2 – 3 lít/ha.

- Đối với phân bón hóa học, một số người dân sử dụng phân NPK (15 – 15 – 15) Đầu trâu với liều lượng bón lót mỗi hố từ 50 – 100gr/hố.

- Tổ hỗ trợ kỹ thuật VFCS/PEFC đã tuyên truyền nhắc nhở đối với các nhóm trưởng không sử dụng các loại thuốc BVTV, phân bón hóa học bị cấm bởi tổ chức VFCS/PEFC Quốc tế và Việt Nam.

- Tổ hỗ trợ kỹ thuật Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk đã mở các lớp tập huấn tại thôn, xã trong các cuộc họp lồng ghép, tuyên truyền cho người dân về quy trình quản lý thuốc BVTV, phân bón hóa học, cách thức sử dụng, để người dân có ý thức trong quản lý thuốc BVTV, phân bón hóa học và có trách nhiệm bảo vệ môi trường.

13. Giám sát các thành viên tổ VFCS/PEFC, nhóm cấp xã, Ban đại diện

- Lưu trữ tài liệu, hồ sơ, báo cáo, biên bản các cuộc họp, biểu mẫu giám sát và báo cáo định kỳ hàng năm cho tổ chức cấp chứng nhận

- Trong thời gian qua nhóm hộ, các xã trong vùng dự án không có xảy ra mâu thuẫn và khiếu kiện gì liên quan đến quản lý đất đai và khai thác gỗ trái phép.

- Đào tạo lại nâng cao nhận thức cho các trưởng nhóm đại diện hộ thành viên và các thành viên mới trong Ban quản lý Nhóm.

- Các thành viên trong nhóm đã được tập huấn phương pháp giám sát và nội dung, tiêu chí và biểu mẫu theo dõi giám sát nội bộ nhóm và giám sát các hoạt động tại thực địa.

14. Giám sát Các loài xâm hại hoặc gây tác động có hại

Theo Công ước Đa dạng sinh học được thông qua tại Hội nghị thượng đỉnh Trái Đất năm 1992 tại Rio de Janeiro (Việt Nam tham gia theo quyết định 279/QĐ-CTN của Chủ tịch nước ngày 17 tháng 10 năm 1994 về việc phê chuẩn Công ước Đa dạng sinh học) thì sinh vật ngoại lai được định nghĩa như sau:

- Sinh vật ngoại lai (Ailen species) là một loài, phân loài hoặc taxon phân loại thấp hơn, kể cả một bộ phận cơ thể bất kỳ (giao tử, trứng, chồi mầm) có khả năng xuất hiện sống sót và sinh sản, bên ngoài vùng phân bố tự nhiên (trước đây hoặc hiện nay) và phạm vi phát tán tự nhiên của chúng.

- Sinh vật ngoại lai xâm lấn (Invasive Ailen species) là một loài sinh vật lạ đã thích nghi, phát triển, tăng nhanh số lượng cá thể trong hệ sinh thái hoặc nơi sống mới và là nguyên nhân gây ra sự thay đổi về cấu trúc quần xã, đe dọa đến đa dạng sinh học bản địa.

Tổ nhóm đã kiểm tra giám sát hiện trường các xã có rừng, Tuy nhiên không quan sát thấy các loài ngoại lai xâm hại.

Theo đó, hàng năm tổ nhóm và ban đại diện các cấp sẽ điều tra và lập danh mục các loài sinh vật ngoại lai xâm lấn nguy hiểm có nguy cơ xâm hại tại nhóm hộ và vùng lân cận cũng như các loài sinh vật bản địa bị tác động do sinh vật ngoại lai xâm lấn; xác định mức độ bị tác động và triển khai áp dụng các biện pháp hồi phục; đồng thời có các giải pháp tổng hợp để kiểm soát, quản lý và diệt trừ các sinh vật ngoại lai xâm lấn hiện đang tồn tại.

15. Giám sát những tác động từ thiên tai giải pháp đề xuất

Trong những năm gần đây, tình trạng biến đổi khí hậu diễn ra ngày càng gay gắt. Các tỉnh miền núi phía bắc, miền trung nước ta đã và đang phải gánh chịu hậu quả nặng nề của tác động xấu về khí hậu. ngoài việc người dân có tập quán làm nhà bên những sườn dốc đồi núi, sông suối, còn có nguyên nhân khác là tại một số tỉnh miền núi xuất hiện ngày càng nhiều cánh rừng nguyên sinh bị khai thác Khi mưa lũ dồn dập, không còn những cánh rừng che chắn, nước nhanh chóng ngấm sâu vào

lòng đất, gây sạt lở tại một số vùng có địa hình đồi dốc. Để khôi phục những cánh rừng, phải mất hàng chục năm.

Trong các năm trở lại đây tỉnh Đắk Lắk ít bị thiệt hại do thiên tai tuy nhiên không vì thế mà chúng ta chủ quan. Đối với Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk có xảy ra giông lốc cục bộ ... tuy nhiên không thiệt hại lớn, tổ nhóm đã giám sát tuyên truyền cho người dân trồng rừng một số nội dung như sau:

- Quy trình khai thác trồng rừng, không khai thác trắng quá mức.
- Đốt dọn thực bì phải gom thành đống nhỏ tránh đốt tràn lan không có kiểm soát.
- Đường vận chuyển, vận xuất được duy tu bảo dưỡng thường xuyên trong mùa khai thác và trồng mới.

Thời gian tới Nhóm hộ QLRBV VFCS/PEFC huyện M'Đrăk tiếp tục tuyên truyền tới người dân trong các xã về việc ảnh hưởng từ những tác động từ thiên nhiên như: mưa lũ, giông lốc, đến rừng trồng của nhóm hộ nói riêng và các khu rừng phòng hộ tại huyện M'Đrăk và các huyện lân cận nói chung, có hướng triển khai cách thức trồng cây phù hợp với gió bão, thiên tai có phương án khi xảy ra lũ quét, lũ ống cục bộ.

E. Kết luận

Căn cứ thực tế kết quả giám sát và những tồn tại như đã tóm tắt nêu trên. Nhóm hộ đã khuyến cáo đến các nhóm của 02 xã tham gia, cá nhân, hộ gia đình tham gia QLRBV và CCR VFCS/PEFC huyện M'Đrăk có liên quan khắc phục những tồn tại trong hoạt động trồng rừng, khai thác rừng, đảm bảo đáp ứng đúng các yêu cầu quản lý rừng bền vững theo tiêu chuẩn QLRBV-VFCS/PEFC.

ĐẠI DIỆN TỔ KỸ THUẬT NHÓM

Y Hội Ê Ban